

ИЗВЕШТАЈ О СПРОВЕДЕНОЈ ЈАВНОЈ РАСПРАВИ О НАЦРТУ ЗАКОНА О ВОДИ ЗА ЉУДСКУ УПОТРЕБУ

Одбор за јавне службе Владе Републике Србије, на 37. седници одржаној дана 7. марта 2018. године, донео је закључак којим се прихвата предлог Министарства здравља да се спроведе јавна расправа о Нацрту закона о води за људску употребу и одредио је Програм јавне расправе о Нацрту закона о води за људску употребу, на основу којих је Министарство здравља спровело јавну расправу.

Јавна расправа спроведена је у периоду од 12. марта 2018. године до 4. априла 2018. године, а текст Нацрта закона био је постављен на интернет страници Министарства здравља и на порталу е-управе. Примедбе на текст Нацрта закона и предлози за његову измену или допуну достављени су путем поште или електронским путем.

Нацрт закона сачинила је Радна група коју је својим решењем број 119-01-621/2016-10 од 21. новембра 2016. године формирао министар здравља.

Разлози за доношење Нацрта закона о води за људску употребу (у даљем тексту: Закон) условљени су:

- 1) значајем делатности снабдевања становништва здравствено исправном водом за пиће;
- 2) незадовољавајућим стањем законске регулативе која уређује ову област;
- 3) потребом да се на јединствен начин уреди ова област;
- 4) обавезом усклађивања прописа Републике Србије са релевантним прописима Европске уније, и то кад је у питању вода за пиће из јавног водоводног система са Директивом Савета 98/83/ЕЦ о квалитету воде намењене за људску употребу која је допуњена Директивом Комисије 2015/1787, односно кад је у питању вода у оригиналном паковању са Директивом Комисије 2003/40/ЕЗ којом се утврђује листа, ограничења концентрације и начин обележавања састојака природних минералних вода као и услови за коришћење ваздуха обогаћеног озоном за третирање природних минералних вода и изворских вода, Директивом 2009/54/ЕЗ о коришћењу и пласирању на тржиште природних минералних вода и Уредбом Комисије 115/2010 којом се утврђују услови за употребу активног алуминијум оксида за уклањање флуорида из природних минералних вода и изворских вода.

Предвиђено је да се захтеви Директива највећим делом транспонују кроз одредбе Закона, као и да се одређени захтеви Директива транспонују кроз одредбе и анексе подзаконских аката за које ће основ за доношење бити садржан у Закону.

Текст Нацрта закона презентован је на расправи организованој у Нишу у Институту за јавно здравље, дана 12. марта 2018. године и на расправи организованој у Београду, дана 15. марта 2018. године у Привредној комори Србије.

Учесници у јавној расправи били су представници државних органа, института и завода за јавно здравље, јавних комуналних предузећа, професионалних удружења и организација, правна и физичка лица, који су заинтересовани за тему коју уређује Закон.

На представљању Закона у Нишу присуствовало је 95 учесника, док је у Београду било 59 присутних.

Учесници који су присуствовали презентацији закона дали су своје сугестије и примедбе на самој презентацији Закона. Такође, до краја јавне расправе електронском поштом 12 субјеката је доставило своје примедбе и предлоге.

На јавним презентацијама уопштено је похваљен рад Министарва здравља као носиоца израде овог закона, имајући у виду да се у Републици Србији по први пут доноси закон који на једном месту, свеобухватно уређује област која се односи на здравствену исправност воде која се употребљава за пиће.

Радна група Министарства здравља, која је учествовала у изради Закона анализирала је све усмене примедбе и предлоге учесника на јавној презентацији, као и примедбе и предлоге који су достављени електронском поштом. Напомињемо да се достављене примедбе и предлози највећим делом односе на воду за људску употребу из објеката јавног водоснабдевања. Такође напомињемо да је Радна група пажљиво сагледала све примедбе и предлоге који су дати усменим или писменим путем, као и да у овом извештају није било могуће одговорити појединачно на сваку примедбу и предлог, те да је одговорено након њиховог тематског груписања.

Усвојене су примедбе и предлози учесника јавне расправе за које радна група сматра да су прихватљиви. Истовремено, Радна група је самоиницијативно извршила измене и допуне текста Закона за које сматра да ће након усвајања допринети његовој лакшој примени:

- 1) Прецизније су дефинисани поједини појмови из члана 3. Закона;
- 2) Измењен је текст појединих чланова Закона без промене њихове суштине.

На примедбе, предлоге и сугестије учесника јавне расправе које нису прихваћене, Радна група даје следеће одговоре:

1) На предлоге да назив Закона треба да буде другачији, радна група је мишљења да је назив закона уређен Директивама ЕУ, и да садржина закона одговара његовом називу. Иако Закон, по својој суштини, сагледава аспект здравствене исправности воде из објеката јавног водоснабдевања (вода из чесме) и воде у оригиналном паковању, у називу Закона није се инсистирало на том појму који има значај за здравље људи;

2) Закон није дискриминаторан према било коме у смислу физичке и финансијске (не)приступачности води за пиће јер су те категорије уређене Уставом Републике Србије и оне нису предмет овог Закона;

3) Законом није могуће уредити контролу тзв. малих водоводних система и индивидуалних објеката водоснабдевања који имају капацитет мањи од 10 m³/дан просечно или који водом за пиће снабдевају мање од 50 становника, на начин како је то Законом уређено за објекте јавног водоснабдевања. Субјекти у пословању водом за пиће, који управљају објектима јавног водоснабдевања, имају сву одговорност да производ (вода за пиће) који испоручују корисницима буде здравствено исправан. Потврђивање здравствене исправности воде за пиће обавља се њеним праћењем које, према плану мониторинга и на основу уговора о пословној сарадњи (уз финансирање мониторинга од стране субјекта у пословању водом за пиће), обављају институти/заводи за јавно здравље у складу са Законом о јавном здрављу. Та могућност Законом није ускраћена лицима која су прикључена на мале водоводне системе или се водом за пиће снабдевају из индивидуалних водних објеката, али прво треба одредити титулара над малим водоводним системима и индивидуалним водним објектима у складу са Законом о комуналним делатностима. Напомињемо да су ограничења у Закону преузета из Директиве ЕУ о води за људску употребу.

4) Директива ЕУ 98/83 и 2015/1787 о води намењеној за људску потрошњу (вода за јавно водоснабдевање) односи се на воду која се користи на течећем месту, те је на тај начин уређен и текст Закона којим је предвиђено да се будући Предлог правилника о здравственој исправности воде за пиће такође односи на здравствену исправност воде на течећем месту, тј. на месту употребе. Искључиву надлежност над здравственом исправношћу воде за људску употребу има министарство надлежно за послове здравља. Из тог разлога, не прихватају се предлози из јавне расправе да се мониторинг воде прошири на режимско осматрање хемијског састава подземне воде која се захвата, режим експлоатације, промене хемијског састава ширег простора изворишта, односа хидрометеоролошких утицаја према режиму подземних вода и утицаја загађивача, јер то превазилази надлежност Министарства здравља, као и због тога што је та материја уређена другим законима. Радна група је мишљења да пожељни мултидисциплинарни приступ проблематици водоснабдевања може да се оствари кроз израду Плана за обезбеђивање здравствене исправности воде за пиће од изворишта до његове крајње тачке који је предвиђен чланом 8. Закона;

5) Као што је већ претходно поменуто Директиве ЕУ, па самим тим и Закон, искључиво уређују здравствену исправност воде за пиће на течећем месту, те из тог разлога није прихваћен предлог да се у текст Закона унесу и одредбе које се односе на санитарно-хигијенско стање објеката водоснабдевања, заштита и одржавање зона санитарне заштите изворишта, регистрацију субјеката у пословању водом за пиће и слично, имајући у виду и да је поменута материја уређена другим законима;

6) Предложено законско решење које се односи на контролу здравствене исправности воде за пиће из објеката јавног водоснабдевања од стране института/завода за јавно здравље, у складу је са чланом 8. Закона о јавном здрављу, тако да је неприхватљива примедба да Закон својим одредбама укида конкуренцију међу лабораторијама и да фаворизује лабораторије института/завода за јавно здравље у односу на све друге

лабораторије које би могле да испуне услове предвиђене Законом. Такође, Закон о здравственој заштити, приватним здравственим установама ускраћује право обављања здравствене делатности из области јавног здравља тако да приватне лабораторије које су ван института/завода за јавно здравље могу обављати анализе квалитета а не и здравствене исправности воде у оригиналном паковању;

7) Термин „програм праћења воде за пиће“ који уређује План мониторинга заиста није дефинисан Законом, али је Законом предвиђена обавеза израде Плана за обезбеђивање здравствене исправности воде за пиће од изворишта до његове крајње тачке, као и доношење подзаконског акта, Правилника о здравственој исправности воде за пиће (за воду из објеката јавног водоснабдевања – вода на чесми), којима ће, између осталог, бити прописан и „програм праћења воде за пиће“.